

AMERIKAANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

STEVILKA 85.

JOLIET, ILLINOIS, 21. SEPTEMBERA 1915

LETNIK XXIV.

Nemci osvojili Vilno in zajeli Ruse v past.

Upajo uničiti ali ujeti večji del zajete armade. Samo z nadčloveškimi naporji se utegnejo Rusi izmotati iz pasti in rešiti. Strašna bitka se vrši. Nič strahu v Petrogradu.

Velike laške izgube v bojih pri Bovcu in drugod ob Soči.

Dunaj, 16. sept. — Vrhovno vojno vodstvo je danes objavilo sledete poročilo:

"Italijansko bojišče: Položaj je ostal splošno neizpremenjen. Poskus sovražnikov, razviti naše vzhodno krijo pri Monte Piano, je bil preprečen.

"Vzhodno od Ladinutskega prelaza smo z nasokom vzel sovražne postojanke na greben Fidenigkofel, jugozapadno od Grenzberga.

"V obmorskem okrožju je laško topništvo silno bombardiralo naše postojanke od Javorčka do predmostja pri Tolminu. Naskoki na Javorček in Vršič so se izjavilovi. Poskusi sovražnikov, približati se Doberdoru, so se ponosrecili."

Laško uradno naznanilo.

Rim, 16. sept. — Sledete uradno naznanilo je bilo danes izданo:

"Avstriji, ki dobivajo znaten ojačan, so pritisnali na več točkah ob naši fronti s pehotnimi napadi in silnim bombardiranjem, a zmanj.

"Več takih napadov je bilo v dolini Pepeški in ob slemenih Karnskih planin.

"Avstrijski zrakoplovi so leteli čez Tolminsko, Boško in Kobaridsko dolino. Naši razgledujči zrakoplovi so jih napadli in zasledovali čez Kraško planoto spuščajoč bombe na avstrijska taborišča pri Nabrežini in Kamnu."

Avstrijsko uradno naznanilo.

Dunaj, 18. sept. — Glavni vojni stan je danes objavil sledete dnevno naznanilo:

"Ob tirolski in koroški meji se ni prijetilo nič važnega. Gozdni požar pred našo postojanko pri Rerandu, južno od Schluderbacha, je prisilil Italijane k umiku."

"Okrog Bovca nadaljuje sovražni svoje prizadeve, prodreti do naših o-kopov.

"Ponovni italijanski napadi na Javorček so se izjavilovi.

"Trditev Italianov, da so naši topovi napoljeni s prusko kislino, je izmišljena."

Lahi poraženi pri Bovcu.

Dunaj, 19. sept. — Uradno vojno poročilo pravi:

"Italijansko težko topništvo je obnovilo silno bombardiranje naših utrdb pri Vielgereuthu in na Lafraum. Sicer je položaj ob tirolsko-koroški meji neizpremenjen.

"Napad proti Bovcu, ki je stal sovražnika samo v dolini 1,000 mož, se je popolnoma izjavil. Davi zarana je sovražnik zapustil svoje prednje zakeope.

"Okrog Vršča je sovražnik poskušal pod okriljem večerne mogle presenetiti eno naših postojank. Podjetje se je popolnoma ponesrečilo. Okrog polnoči so naše čete razstreleli prvo linijo in reserve ter tiste, ki so bili doslej izvzeti, ali moške, ki niso telesno popolnoma sposobni.

Kajpada vseh teh ne bi mogli obraziti in opremiti, ampak Rusija bi lahko izbirala med njimi.

Vsekako pa ti spopadi zadržujejo Avstro-Nemece in jih silijo k pošiljanju pomožnih čet na jug, ki bi se rabile bolj s pridom na severu, kjer se vršijo mnogo večnejši boji.

Nemci pridobivajo na severu.

Maršal von Hindenburg, ki je začel svojo ofenzivo proti železnici Vilna-Dvinsk pred enim tednom, se še ni ustavil ob prog. Vendar je pognal Ruse čez reko Dvino severno od Dvinska in spravil to mesto v zelo nevaren položaj in tudi nekoliko napredoval severno od Vilna.

Južno od Vilne proti Grodnu se Rusi trdovratno upirajo in so Nemci trdno zaustavili. V sredislu, kjer je bil habsburški princ zadržan v svojem prodiranju, je maršal von Mackensen prodrl s svojimi četami skozi Priptetsko močvirje in je zdaj v posesti mesta Pinsk.

Od Pinka južno Rusi prodrijo in so zopet zavzeli več vasi, a menda ne pojdejo mnogo dalje, ker bi bilo potem ogroženo njih severno krilo.

Rusija sklicuje rezerve.

Precej večnosti pripisujejo odločitvi Rusije, razglaseni danes v carskem ukazu, sklicati pod zastave rezerve teritorialne armade. Ruskemu senatu je popolnoma izjavil. Davi zarana je sovražnik zapustil svoje prednje zakeope.

Ce se doloci starostna meja na 35 let, bi ta sveži sklic pomenil morebiti dodatek 8,000,000 mož k ruski armadi, včetve vojake, ki so doslužili prvo linijo in reserve ter tiste, ki so bili doslej izvzeti, ali moške, ki niso telesno popolnoma sposobni.

Kajpada vseh teh ne bi mogli obraziti in opremiti, ampak Rusija bi lahko izbirala med njimi.

Avstrijsko uradno naznanilo.

Dunaj, 16. sept. (Čez London) — Vrhovno vojno vodstvo je danes objavilo sledete poročilo:

"Rusko bojišče: Vsi ruski poskusi, pretresti našo vzhodnogališko fronto, so ostali brezuspešni. Včeraj je sovražnik pod znatno potrato streliva naperjal svoje napade proti našim postojankam ob srednji Stripi. Povod je bil odbiti s težkimi izgubami.

"Naše čete so se udeleževale obstranskih napadov na mostni branik

pri Buczacu in južno od Zaloc. Kališki 20 kilometrov južno od Zaloc ležeči po Rusih močno utrjeni kraj Zebrow je bil zavzet z bajonetom. Ujeli smo 11 častnikov in 1,900 mož ter zaplenili tri strojne puške.

Boji v Volhyniji.

"V Volhyniji so naše čete odbrle več ljetnih sovražnih napadov v okraju Novo-Aleksinjeca. Rusi so po trdovratnem boju ob blizu pregnali iz njih zapor bataljoni pešpolka št. 85.

"Bizu Novo-Porjajewa se je posredilo sovražnika dne 14. septembra, zasestek toček na zapadnem bregu Icke. Naslednjega dne pa smo ga napadli in pognali zopet na vzhodni breg reke. Pri tem je prav zelo trpel pod obstranskim streljanjem našega topništva."

Nemško vojno naznanilo.

Berlin, 16. sept. — Zavzetje ruskega mesta Pinsk, kakih 100 milj vzhodno od Bresta Litovskega in samo trideset milj zapadno od železniške proge Vilna-Rovno, proti kateri se zdaj pomika celo nemška linija, je bilo naznamenjeno danes v vojnem glavnem stanu. Zavzetje Pinskga znači, da so Nemci prodri vzhodno skoro 100 milj izva osvojiti Bresta Litovskega dne 25. avg. Nemška armada, ki prodri proti Rusom v okrožju reke Dvine v važni borti, za posest luke Rige, je pridobila nadajujoči uspehov, posebno proti Jakobsstadtu, kjer je pognal Rusu na vzhodni breg Dvine blizu Lievenhofa.

Uradne brzjavke se danes niso ujemale z ruskimi trditvami o važnih pridobitvah v Galiciji, ker pravijo, da so ruski napadi onemogli.

Rusko vojno naznanilo.

Petograds, 16. sept. — Avstrijsko desno krilo je bilo pretreseno in pogano nazaj skor dvanajst milj v bojevanju na vzhodnem Galiskem. Rusko zasedovanje se nadaljuje in ruski oddelki so prekorali Stripo in zasejajo zdaj postojanke na zapadnem bregu. Strošek avstrijskih ujetnikov presegla 3,000.

Uradne brzjavke naznamenajo danes, da se avstrijski umik razteza severno skor do Brodja. Avstriji, ki so se poskušali približati Rovnu, so bili oddeti v trdnjavskem okrožju Rovno-Dubo.

Dasi Nemci zajemajo in ogrožajo Dvinsk in Vilno, vendar Rusi še obdržujejo ti postojanki in, kakor naznamenjujo vojni urad, ni še sile za njuno zapustitev. Dvinsk smatrajo za močnejšo postojanko, ker je zavarovana po reki Dvini.

Nemci prodrijo dalje.

Berlin, 17. sept. — Maršal von Hindenburgove čete, ki so ob strani zajete Vilna in Dvinsk ter preuzele železnicu med tem mestoma, so prodri do vzhodnega. Vojni urad je naznamenil danes osvojitev vasi Vidzy, kakih petintrideset milj južno od Dvinske. Uradno naznanilo se glasi:

"Armadna skupina Hindenburg: Južno od Vilne smo dospeli do velike ceste proti Komaju. Vidzy smo zavzeli davi po ljutem bojevanju od hiše do hiše.

"Severozapadno in severovzhodno od Vilne se je naš napad nadaljeval. Ščaro smo prekorali bližu kraja istega imena. Čete armade princa Leo-polda so tudi prekorale Ščaro na več točkah.

"Armadna skupina Mackensen: Močno okrožje severno od Pinka smo očistili sovražnika."

Nemci zavzeli Vilno.

Berlin, 19. sept. — Nocoj Berlin zoper divja veselja. Mesto Vilna se je vdalo Nemcem, kakor naznamenja danes izdano uradno poročilo, in marsala von Hindenburga pozdravlja kot največjega junaka, ki ga je vojna spravila na dan.

Njegova slava, pravijo, je še večja vsled trdovratnega odpora od strani Rusov, ki je trajal več dni.

Nadaljnji vzrok za veselje je upanje, da je bilo veliko število Rusov zajetih v past, ki bodo kmalu uničeni ali pa ujeti.

Vilna je mesto kakih 170,000 prebivalcev ob železniški progi Varšava-Petrograd.

Strašna bitka.

London, 19. sept. — Vilna se je vdalila Nemcem, ko je ruská armada zapustila mesto. Del te armade je zajet v past. Strašna bitka se vrši, in samo po nadčloveških naporih se utegnejo Rusi rešiti hudega poraza in izogniti ujetju večjega dela armade. Vkljub vsemu temu je Petrograd upolnil na zmago v tej bitki.

Z zapadnega bojišča.

Berlin, brezično, 16. sept. — "Novica o nedavni zmagi armade nemškega prestolonaslednika je bila sprejeta

Dunaj odpokliče Dumbo na posvet.

Astro-ogrski poslanik zagovarja svoja dejanja v pismu na tajnika Lansinga.

IZJAVA KONZULA HAUSERJA.

Baron Hauser pravi, da je prišlo dočno c. in kr. svariilo iz Dunaja.

Dunaj, 16. sept. — "Avstrija se ni nikdar vtikal in se tudi ne bode v notranje stvari Združenih Držav. Preveč imamo opraviti s svojimi lastnimi stvarmi v Evropi, da bi se bavili s ūrakji v Združenih Državah. Ali kar koli dokaže naša preiskava, smatrali bomo zahtevali za odpoklic poslanika Dumba za zgolj osebno stvar, ki ne more motiti prijateljskih odnosov med deželama."

To je danes izjavil neki uradnik v ministrstvu zunanjih stvari, eden tistih, ki določujejo politiko dvojne monarhije.

Pojde na Dunaj poročat.

Washington, D. C., 17. sept. — Avstrijska vlada namerava odpoklicati poslanika Dumbo za posvetovanje, kar je bilo namignjeno poslaniku Penfieldu, ko je izročil noto Združenih Držav, zaoprijotno povrat poslanika v Avstrijo.

Taka ureditev, ki je v soglasju z Dunovo lastno prošnjo za odpoklici dopust, je zadovoljiva ameriški vlad. Gotovo pa je, da se poslanik Dumba ne povrne v Združene Države koncem svojega dopusta.

Iz poslanika Penfielda brzjavk je razvidno, da je avstrijska vlada sprejela ameriško noto v prijaznem duhu in jo smatra za običajno prošnjo kakih vlad, da odpoklici poslanika, čeprav naša vrednost bi njegovih lastnih vlad samo škodovala.

Konzul priznava svaričev.

Pittsburgh, Pa., 17. sept. — Baron Lothar von Hauser, astro-ogrski poslanik za Združene Države, čeprav odpoklic je zahtevala ta vlad zaradi njezovega priznanja podpihanja k strijalkom v ameriških tvornicah, zagovarja svoja dejanja v pismu na državnega tajnika. V svojem pismu se dr. Dumba pritožuje nad nepravičen cenzur, kakor pravijo ni prav obtožba, da "je priznal, da je podpihal astro-ogrski podnamek k strijalkom v ameriških tvornicah za vojne potreščine"; zanika kršenje zakonov, ter zagovarja svojo pravico, klicati svoje rojake v Združenih Državah iz njihovih delavnic.

Rev. Bajec — srebrnomašnik.

Rev. Franc Ks. Bajec, dalekoznan slovenski misijonar, obhaja danes, dne 21. septembra 1915, v St. Paulu, Minn., svoj srebrni mašinski jubilej.

C. g. jubilar je bil rojen dne 28. oktobra 1866 v Ljubljani, kjer je pohajal gimnazijo. Meseca oktobra 1883 se je podal v Ameriko. Tu je študiral modrostovje v St. Francis' Seminary, Wis., in na vsečilici v Washingtonu ter bil dne 21. septembra 1890 posvečen v mašnika. Kot župnik je služboval štiri leta v Rush City, Minn., šest let v kraju Fairfax, Minn., in odondon je prišel leta 1902, k cerkvi sv. Frančiška v St. Paul, ker je bil dotedanji župnik imenovan za škofo; tu deluje še vedno kot "irremovable rector".

C. g. jubilarju najiskrene čestitamo in želimo, da zdrav in čvrst učaka tudi svoj zlati in demantini jubilej, kar Bog daj!

Kardinal Lorenzelli mrtev.

Florencia, Italija, 16. sept. (Čez Pariz) — Naznamenja je smrt kardinala Benedetta Lorenzelli, nadškofa v mestu Lucca in prefekta kongregacije naukov.

Vlak ustavljen.

Indianapolis, Ind., 16. sept. — Razbojnik, ki je snoči ustavil vlak Lake Shore & Western železnice pri Arcadiji, Ind. ter z gotovino in dragotinami v vrednosti \$2,500 utekel iz ekspresega voza, dosedaj še ni bil ujet.

Stefansson na varnem.

Ottawa, Ont., 17. sept. — Uradno je bilo danes naznamenjeno, da je dospela vest od slavnega raziskovalca severnih krajev Vilhjalmara Stefansson. Porozila je splošnim zadovoljstvom," pravi danes agencija za prekmorske novice.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen L. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. I. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četr leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembib viličišča prosimo naročnike, da nam natančno naznamo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopisi in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziroma.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 20. sept. — Odbor cerkve sv. Jožefa je prejel na naslov Rev. John Plevnika sledče lastničeno pisano zahvalo: "Rice, Minn., 13. sept. Ljubi rojaki! Srčno hvalo za Vasa prijazna brzozavna voščila. Voščim Vam in celi župniji obilno blagoslova iz nebes. Joljetska župnija je ponos kat. Slovencev v Ameriki. Vaš vdani prijatelj Jakob Trobec, škof."

— Na vsečilišče. G. John Grayhack ml., sin g. Johna Grayhacka, dolgoletnega gl. blagajnika K. S. K. J. itd., ter g. Joseph Ursich, sin g. Michaela E. Ursich, bivšega dolgoletnega tajnika dr. sv. Jožeta st. 2 K. S. K. J., sta danes odpotovala na univerzijo v Urbani, okraj Champaign, Ill., in sicer prvi studirat inženirstvo že četrto leto in drugi zdravilstvo prvo leto. Prihodnji teden pa odide g. Mike Malovrh, sin organista g. George Malovrh v Chicago studirati medicino in sicer prvo leto. Vsem trem nadpolnim rojakom mnogo uspeha!

— Nevarno zbolel je 13 let stari Martin Stefanich, 901 N. Scott st., učenec 7. razreda naše župnijske šole. Že izza Delavskega dne se je počutil slab, a zadnje dni se mu je začela razvijati vročinska bolezen.

— G. John Težak, v zadnjem času zaposlen v tukajšnji tovarni za konjske podlage ter navdušen dilerant slovenskega odra, je odpotoval v petek v Colorado in sicer čez Pueblo v Leadville.

— Vsled deževnega vremena so jake ovirane razine še ne dovršene gradnje, kakor poročajo arhitekti in kontraktori. Deževno vreme zadržuje tudi delo pri tlakovjanju N. Chicago streeta, ki že itak prepočasi napreduje, tako da pred zimo ne bo gotovo. Obstranski tlaci so zdaj v takem neretu, da je groza; in če hočeš preko ceste, moraš čez celi "pogorja" gramoza. Kazaj se s tem delom bolj ne pozurijo vsaj ob lepih dneh, ne vemo.

— Se trije kaznjenci utekli. Trije kaznjenci — dva izmed njih smatrana za najmalopričnejšo v joljetski državni kaznišču — so utekli iz kameloma v četrtek popoldne, tako da je naraslo število ubegov iz kazniščice izza dne 9. avgusta na enajst. Utekli so: Clarence Brown, obsojen v Chicagu 26. sept. 1912 zaradi vlonja; James O'Neil, obsojen v Chicagu 3. jul. 1913 zaradi tativne, in Joe Stutio, obsojen v La Sali 27. maja 1914 zaradi umora. Tri inštirideset stražnikov jih je šlo takoj zasedovat. Vse tri so ujeli v petek.

— Silver Cross-bolnišnico namenava razsiriti.

— Ali že imate Trunkovo knjigo "Amerika in Amerikanci"? V knjigarni Am. Sl. jo dobite za polovično ceno, za samo \$1.50, po pošti \$1.75.

St. Stephen, Minn., 14. sept. — Slavno uredništvo Am. Sl! Veselo so peli zvonovi v torek večer 7. septembra. Še bolj se je pa hvaležno veselilo srce dveh slavljenec prihodnjega dne.

V jutro Malega Šmarja okoli pet ure že so pokali možnarji. Okoli de vete ure je šla procesija k župnišču: mladeniči, dekleta, možje, žene z regalijami, šolski otroci in dekletca belo oblecene, godba je svirala (bila je iz sosednjega mesta St. Joseph). Preč. B. H. Wessling iz Louisville, Ky., Jos. Buscher iz Mayhew Lake, S. J. Schirmers iz Melrose, F. Hinzenkamp iz Sauk Centre, J. Fuss iz Padue, F. Renner iz Alexandrije, Schabert iz St. Peter, Zudek iz St. Paula, H. Schmitt in Willenberg iz St. Clouda, poleg teh preč. benediktinci prior Hermann Placidus, Isidor, Michael od opatije St. Johns, Maurus iz Freeporta ter Ludger in Heinrich iz St. Josepha.

Pri novi maši č. g. Josipa Trobec dne 12. sept. v cerkvi sv. Štefana so asistirali Rev. Dr. Seliškar kot naduhovnik, Rev. John Trobec kot dia kon. Rev. John Jerske kot subdiakon in Rev. J. A. Stephan iz Rice kot ceremonijar. Slavnostno pridigo je imel preč. g. škof Trobec v slovenskem jeziku in je uvodil isto omenil dejstvo, da je novomašnik tretji njegovih nečakov, ki je pri njih novih mašah imel slavnostno pridigo: dne 5. junija 1898 v katedrali v St. Cloudu za č. g. Seliškarja; dne 12. sept. 1900 v Polhovem gradu na Kranjskem za č. g. Ivana Trobec in danes, ravno čez 15 let, pri Sv. Štefanu za č. g. Josipa Trobec. Novomašnik, č. g. Jos. Trobec, je bil rojen v Logu pri Polhovem gradu, je študiral v St. Johns in v St. Paul Seminary ter je bil dne 8. sept. med pontifikalno mašo povodom zlatega mašniškega jubileja preč. g. škofa Trobec po zadnjem, svojem stricu, posvečen v mašnika.

Po dokončanem opravlju je bilo ko silo v cerkveni dvorani za ljudstvo. — Imena vseh č. duhovnikov, kateri so bili prisotni, mi niso znana, le nekateri so imenovali: častiti monsignor Buh, monsignor Plut, opat Engel, Rev. Dr. Seliškar, Rev. Dr. Leo Gans. Vsem prav lepa hvala, da so prišli ob tej priliki in upati je, da se ob priliki oglaši pri Sv. Štefanu zopet. Bog Vas živi vse mnogo let! Vam, preč. g. zlatomašnik, še enkrat najiskrenje čestitke. Želimu, da bi obhajali še diamantno sv. mašo med nam!

V nedeljo 12. septembra pa je bila zopet velika slovesnost, akoravno ne tako velika kot pred par dnevi, vendar tudi ta dan je bil vesel. Tudi kot v sredo so bili ta dan iz bližnjih krajev prijatelji prišli, in tudi ob bolj oddaljenih krajev so prihitali. Da, v duhu tudi čez široko morje so bili med nami, starši g. novomašnika in drugi sorodniki. Po deseti uri zapojo zvonovi in se oglašijo možnarji, da je bližu čas sv. maše. — Iz zakristije pridejo belo oblečene dekle in šopki cvetliči v rokah in triletna nečakinja g. novomašnika, ki je bila kot nevestica nosila lep venec, ministranti in duhovniki ter g. novomašnik. Iz kora se je glasila pesem "Novomašnik bod' pozdravljen". Ko so odprli, nagovorila je g. novomašnika malo Marija Trobec, njegova nečakinja; z razločnim krekpmi glasom je govorila tako lepo, da je lahko marsikateremu igrala solza v očeh. Zgoraj imenovana deklica in ena hčerka g. in gospa Jakob Žumer (ona se strinjata novomašnika) sta bili kot družiči; mala Helena Oman, tudi nečakinja novomašnika, bila je tako imenovana nevestica. — S kreplkim glasom je pel g. novomašnik sv. mašo. Asistirala sta mu, ker je bila levitna maša, njegov brat, župnik Lukšić, in še dñihovnik, kakor tudi Rev. Dr. Seliškar. In navzoči so bili še: g. škof Trobec in 2 druga gg. duhovnika. Ljudstvo pri sv. daritvi je bilo veliko. Pridigoval v slovenskem jeziku je g. škof Trobec, nemško pa Dr. Seliškar. — Po sv. maši je bilo za ljudstvo kosilo v cerkveni dvorani. — Popoldan ob treh bilo so pete litanije, blagoslov z Najsvetijim in Tedeum. — Sorodniki pričočijo pri novi sv. maši: č. g. škof Trobec, njegovi dve sestri Marija in Marija Ana, bratje novomašnika Rev. John Trobec, Frank Trobec in Alojzij Trobec, sestre Ven. Sr. Aquina, Johana, Marija in Helena poročena Oman.

Precastiti novomašnik! Bog te naj ohrani dolgo vrsto let! Obilen naj bo blagoslov na tvojem misijonskem potu! Po dokončanem delu pa naj bodo tebi izročene ovcice tvoja krona. Novomašnik, še enkrat bod' pozdravljen!

J. Poglajen.

Dostavek. Pri pontifikalni maši, ki jo je služil preč. g. škof jubilar na svoj častni dan, so asistirali kot naduhovniki Rev. Dr. John Seliškar iz St. Paula, kot častna diakona Rev. F. Gerhard, O. S. B., iz St. Clouda in Rev. Anton Sojar iz Chicaga; kot diakon maše Rev. F. S. Rant iz Arlingtona, Minn., kot subdiakon Rev. Jakob Černe iz Sheboygan, Wis., kot ceremonijar Rev. Dr. Leo Gans iz St. Clouda in Rev. John Trobec, krajevni župnik, a č. g. Josip Trobec, ki je imel biti posvečen, je stal ob strani Rev. A. Ogulin iz St. Clouda. Slavnostno pridigo je imel Rev. Dr. Seliškar v slovenskem jeziku, in navdušenega in navdušujočega slavnostnega propovednika so hvalili, da je bila to najbolj izmed vseh pridig, ki jih je kdaj imel; preč. opat Peter Engel, O. S. B., pa je pridigal v nemškem jeziku.

Razn je omemben č. gospodov so prisostvovali svečanosti zlatega jubileja preč. g. škof Jos. F. Busch iz St. Clouda, preč. monsignori Jos. F. Bult iz Ely, Minn., Alojzij Plut iz Shak-

ope, Minn., E. F. Nagl iz Little Falls in B. Richter iz Melrose, ter preč. gg. F. K. Bajec, J. Gruden, Fr. Missia iz St. Paula, John Schirrler iz Chisholma, Wm. Gunter iz Breckenridge, August Plachta iz Royaltona, Jos. A. Stephan iz Rice, Jos. Kilian iz Melrose, Math. Bilban iz Eveletha, Anton Mikš iz St. Michaela, John Plevnik iz Joliet, Ill., B. H. Wessling iz Louisville, Ky., Jos. Buscher iz Mayhew Lake, S. J. Schirmers iz Melrose, F. Hinzenkamp iz Sauk Centre, J. Fuss iz Padue, F. Renner iz Alexandrije, Schabert iz St. Peter, Zudek iz St. Paula, H. Schmitt in Willenberg iz St. Clouda, poleg teh preč. benediktinci prior Hermann Placidus, Isidor, Michael od opatije St. Johns, Maurus iz Freeporta ter Ludger in Heinrich iz St. Josepha.

Pozdravljeni Vas iz tega kraja, kjer strel nas noč in dan obdaja. Življenje krogel, grom topov vsak dan za nas pozdrav je nov. Pozdravljam ljube vse vaščane in znance vse tja češ Poljane. Pozdravljeni bodite vsi, ce tu za dom prelijem kri. Koleno mi za mizico je, globoki jark posvetno moje. Tu ždim in čakam noč in dan, dokler sovražnik ne bo vgnan. Naj bo trpljenje Bogu v slavo ki čuva naj nam očetnjava; ce krogel pa pojena blisk, do neba cel se naš bo vrisk!

SLIKE IN ČRTICE Z BOJIŠČA.

Pozdrav z bojišča.

(Fr. Demšar z Malenskega vrha.)

Pozdravljeni Vas iz tega kraja, kjer strel nas noč in dan obdaja. Življenje krogel, grom topov vsak dan za nas pozdrav je nov.

Pozdravljam ljube vse vaščane in znance vse tja češ Poljane. Pozdravljeni bodite vsi, ce tu za dom prelijem kri.

Koleno mi za mizico je, globoki jark posvetno moje.

Tu ždim in čakam noč in dan, dokler sovražnik ne bo vgnan.

Naj bo trpljenje Bogu v slavo ki čuva naj nam očetnjava; ce krogel pa pojena blisk, do neba cel se naš bo vrisk!

To so vojaki...

Vojni kurat dr. Kulovec, ki je dobil nekaj dni dopusta in se je vrnil od besarbške meje domov, pripoveduje o vzornem obnašanju naših slovenskih fantov in mož na bojišču. "Z neko resnobo" — pravi, "se podajo v ogenj. Ne ganejo se s svojih mest drugače, kakor se jim veli." Nekoč pada granata med ne, ko so prodirali proti sovražniku; ničče se ne gane, da bi zbežal, ali iskal kritja. Poveljnik pravi g. kurat: "Vidite, g. kurat, to so vojaki!"

Ko pridejo z bojnega vrveža, posušijo jed, ki jo dobe, se šaltijo po in so dobre volje.

Štirje premeteni Dalmatinci.

Is bojev pri Gorici se to-le pripoveduje: Štirje dalmatinski korenjaki so prisli s svojo strojno puško v neko zagato. Dve laški stotnji sta jih imeli na piki od desne in leve. Kaj storiti? Vležejo se, privežajo morilni stroj na noge ter ga vlečejo plazeč se po trebušu na varnejši prostor, kjer so čakali in poželi obe italijanski stotnji. Poveljnik jih na mestu odlikuje: narednik pripravlja zlato hrabrostno svinčino. — Po zlato pridige v ogenj.

Grozota možarskih izstrelkov.

Vojak M. piše: V bujni, domislji si človek komaj more predstavljati, kdor ni sam videl bojišča ob Soči. Naskok se vrsti na naskok: pet in več jih je eno noč ali eno dopoldne. Kar vali se ljudi pred čičimi ovriram, strojne puške pa kose, da je groza. Vse presegajo siloviti učinek ekrazitnih granat. Skale, drevesa in mrlci se premetavajo po zraku.

Parkrat so se vrnilili Lah in naše prve strelne jarke. Začela jih je obdelovati naša težka baterija. Opazoval sem od blizu to obstrelovjanje. Granata je udarila naravnost v jarek, kjer so bili Lah. V trenotku je dignila štiri Lah in tornistrami vred kakih 250 metrov visoko. Leteli so po zraku v polkrogu z razprostrinimi rokami in nogami. Vsa okolina se pri udaru granate močno stresne. Drobni oddrobjenega kamenja pa trče včasih po 800 metrov daleč. Kakšen učinek ima še le 30.5 centimeterski možnar! Strel tuli po zraku kot ranjeni bivol. Ko se zadere v hišo ali gozd, vse skoči visoko kvíšku: ljudje, drevesa, bruni, ostresja, zidovi so zmleti v šuto, dim se pa kot gora dvigne proti nebnu. Če v kako vasi prileti kakih pet takih po 350 kg težkih krogel, so poslojja posneta s površja zemelje. Lah se potem po cel teden ogibljejo dotičnega kraja.

Ono nedeljo, ko se je na Kranjsko slisalo močno streljanje, smo tu imeli prav pekel. Preračunal smo, da je padlo na tej črti tisti dan 120 tisoč šrapnelov vseh kalibrov, granat težkega kalibra pa 15 tisoč. Nekoliko si te dači lahko mislite, kako se kakšen dan takoj godi, ko kar več tisoč streljev pada na mal prostor tekem ene ure. Vrati komaj spravijo kaj takega skupaj.

Italijani vključi vsi svoji siloviti nimajo nobenega uspeha. Odzvono jim je. Nikdar ne bodo zagospodarovali po naši lepi Gorenjski! Kakor bi bili iz jekla stojimo mi tu in ne umaknemo nikam.

V ognju kanonskih krogel.

Italijansko bojišče, 16. julija 1915.

Pričetku moja žena in otročici!

V začetku vas prav lepo v srčno pozdravim. Ker imam ravno čas in priložnost, vam bolj obširno sporočim kako se mi godi. Ljuba žena! Vem, da skrbiš in da si radovedna, kje da sem in kaj je z menoj. V vojski ni nič hudega, samo da je človek živ in zdrav. Bil sem pa že v smrtni nevarnosti in sem še ves čas pred smrtnjo, odkar se je pričela vojska ob naši meji. V najnižjem ognju sem bil bil 24. junija. Gra-nate so padale

Družba

SV. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Vstanovljena 29. novembra 1914.
Inkor. v drž. Ill. 14. maja 1915

NIZBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.

Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNİ ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljajo na 1. porotnika.

Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v kateremških mestu države Illinois s 8. tudi obojega spola.

D. S. D. sprejema moške in ženske za tude v Društva iz vseh krajev od 3. do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad.

IZPLAČUJE SMRTNINE \$250.00 ali \$500.00 dedičem umrlega člana popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne liste in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODŠKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer:

za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto \$100.00;

za popolno izgubo vida na obeh očesih vsoto \$250.00;

za izgubo ene roke nad zapetjem vsoto \$100.00;

za izgubo obeh rok nad zapetjem vsoto \$250.00;

za izgubo ene noge nad členkom vsoto \$100.00;

za izgubo obeh nog nad členki vsoto \$250.00;

za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto \$50.00;

za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto \$50.00;

za izgubo lomljeno hrbitenico vsoto \$100.00, če je ud za vedno nezmožen za vsa-ko delo.

IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer se izplača vsota \$50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za enkratno operacijo na kili ali vtrganje m.

Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, temveč razpis gl. tajnik na vse člane(ice) primeren asesment kadar je treba izplačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in izplačila za operacije.

Vsak član(ica) je deležen vseh dobrot in pravic (po dne 1. maja 1915), ki jih daje D. S. D. takoj ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in Polog tega plačujejo Društvo bolniško podporo.

Člani(ice) plačajo slediči asesment z ozirom na starost ob pristopu in z ozirom na vsoto zavarovalnine:

	Za \$250.00:	Za \$500.00:			
Razred.	Starost.	Asesment.	Razred.	Starost.	Asesment.
1	16-20	18c	1	16-20	35c
2	20-25	20c	2	20-25	40c
3	25-30	23c	3	25-30	45c
4	30-35	25c	4	30-35	50c
5	35-40	28c	5	35-40	55c
6	40-45	32c	6	40-45	63c
7	45-50	38c	7	45-50	75c
8	50-55	45c			

Polog tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Spremembe v ljubljanski škofiji: Premeščena sta v zavod sv. Stanislava za prefekta gg. kaplana Ivan Filipič iz Smrtnike pri Litiji in Maksimilijan Stanonik iz Kostanjevice. Na dosedanjem mestu ostaneta gg. Josip Klopčič, kaplan v Kamniku in Ivan Borštnar, žup. upr. pri Sv. Lenartu. Prenešeni so gg. Ignacij Omahen iz Šempica v Dobrepolje, Anton Rovtar iz Kriza pri Kostanjevici v Ribnico, Josip Markič iz Preddvora v Naklo. Nameščeni so sem duhovniki: Josip Stupica v Smartnem pri Litiji, Janez Vindškar v Šemčicu in gg. novomamaški: Francišek Jaklič v Soštem, Andrej Kajdič v Smledniku in Jakob Štrekelj v Kostanjevici.

Brambni ščit v železju. V proslavo 85-letnice cesarja se je prilelo v Ljubljani 18. avgusta zabijanje žebeljev v brambni ščit. Žebelji so po kroni po 50 in 20 vinjarjev. Ščit je lepo izdelal domaći podobar g. Pengov. Ta dobrodelna naprava se je priredila na krovit vodovam in sirotam padlih kranjskih junakov.

Pismo admiralja Hausa. Deželnih odborov Kranjski je v zmislu svojega sklepa z dne 9. avgusta t. l. admiralu Hausu brzjavko deželnega odbora odgovoril v slovenskem jeziku.

Pomoč invalidom obrtnega stanu. Ministrstvo za javna dela bo vse dolej obstoječe državnoobrte šole pritegnilo kolikormoč v pomoč onim invalidom obrtnega stanu, ki pridejo po habljeni iz vojske in ne morejo več svojega poklica izvrševati v polni meri. Okroglo 150 učnih zavodov se bo posvetilo temu namenu, da se bodo tako obrtniki zopet usposobili za prejšnji poldic, ali pa izurili v kaki sorodni stroki.

Tudi novica. V vojskini času se marsik pripreti; tako n. pr. v Ljubljani dalj časa ni bilo dobiti limon. Zdaj so zopet na trgu, a stane ena samo 24 vnt.

Iz ruskega ujetništva so se oglasili: Franc Mole (knjižničar "Kat. sl. izobr. društva"), Jan Slabe, Janez Vrhovec, Franc Zamejc — vsi iz vasi Žabar pri Vrhniku. — Anton Šešek, ki je bil ujet v Premyslu, piše, da so hodili

tri dni, vozili pa so se 17 dni, preden so došli v Taškent. — Janez Kemperle iz selške doline nad Škofjo Loko se nahaja v Čistopolju — Kazanska gubernija. Pismo je hodilo domalega 10 tednov. Bil je ranjen v desnicu in hvali Boga, da se mu kaj hujšega ni prispelo. — Franc Maček iz Broda (Sp. Logatec) je bil na bojišču kot vojaški voznik; poslednji mesec ni bilo pisma od njega. Domaci so ga že obzalovali kot mrtvega. Zdaj se je oglašil iz ujetništva. Nahaja se v sibirskev mestu Skubil.

— Pet sinov ima v vojski Jemčeva mati iz Želj (zupnije Dob). Peter je pri pionirjih, Lovrenc in Matija sta pri 17. pešpolku, Jakob je črnovojnik, Karel pa je bil pri 27. domobranskem polku ter se je oglašil po 10. mesecih iz ruskega ujetništva. Na bojišču je bil ranjen.

— Zelezniško vprašanje. Deželní glavar dr. Šusteršič je bival ondan na Dunaju in je imel pretekli četrtek enotno konferenco z ministarskim predsednikom grofom Stuerghom. Kakor izvemo, je konferenca veljala zelezniškim razmeram.

— Zopet ogenj. 9. avgusta je izbruhnil ogenj v milnu Blaža Pokorna v Škofjeloškem predmetju. Studenec Gasilci in vojaštvo so ogenj hitro omejili.

— Nabiranje mrvljinih jaje prepovedano. Tozadenna oblastvena prepoved, ki je bila izdانا leta 1891., pa se nihče zanjio ni brigal, se je zopet obnovila. Gozdna mrvljiva namreč končuje razne škodljive žuželke, posebno pa smrekovega prelca, ki nastopa zlasti vsevernih krajin naših država in opustoša cele gozdove.

— Najvišje cene za seno. Vlada je določila, da se prodaja seno po 7 K 50 vin., stisnjeno pa po 8 K 50 vin. meterski stot.

— Iz ruskega ujetništva so se oglasili: Alojzij Česen, ki biva v Veronežu. Domaci so ga objokovali kot mrtvega. — Franc Sotlar iz Radec pri Zidanem mostu. Sedem mesecov ni bilo niti sporočila o njem. Dopisnica, oddana v Petrovaylovskem, gubernija Asmolska, je romala v Ljubljano ravno 4 mesece. Sotlar dela v neki opekarji in se mu dobro godi.

— Samo dopisnice je dovoljeno pošiljati vojnim ujetnikom v Rusijo.

— Občevanje ali obdarovanje ruskih ujetnikov, ki so na delu po naših krajinah, je vojna oblast prepovedala. Kdo hoče kaj žrtvovati za vojstvo, naj se spomni lastnih vojakov na fronti.

— Kanonsko bučanje se je dobro razločilo v Ljubljani tudi na Veliki Šmarji in naslednje dni. Streli so se hitro ponavljali, znudjenje, da se je šlo zopet zares.

— Odkrivani: Najvišje, pohvalo: Ivan Domicelj, poroč. 4. bos.-herc. p. Ivan Grabnar, poročnik 17. pp. — Srebrni zasluzni križe na traku hrabrosti: svetinja: rač. podčastnik 87. pp. Josip Kreml, narednik 17. pp. Pavel Stele in račun. podčastnik 17. pp. Josip Medic.

— Izmed Dolnenjev so pri 27. domb. pp. padli meseca maja in junija nastopni: Adamčič Matej, občina Kompolje; Gros Anton, Leskovec pri Litiji; Hribar Ivan, Sv. Križ pri Kostanjevici; Knafele Anton, Birčna vas, obč. Šimljan-Stopice; Kralj Alojzij, Polšnik pri Litiji; Kuhar Josip, Kostanjevica; Kuntarič Josip, Sv. Križ pri Kostanjevici; Luznar Miha, Cerklje pri Krškem; Muž Josip, Ajdovec pri Žužemberku; Strel Ivan, Dobropolje; Tomšič Josip, Velenje Lašče; Vodeničar Josip, Kostanjevica; Zadel Franc, Leskovec pri Litiji; Žibert Ivan, Bučka. — Na severnem bojišču je bil ranjen kadet Alfonz Zavrsnik, učitelj v Ribnici; zdravi se v Koloniji.

— Iz ruskega ujetništva se je oglašil po devetih mesecih topničar Jožef Erčulj iz Malega Mlačevega pri Grospolju. Ko je bil ujet v premyslu, so ga Rusi odpeljali v daljnji Turkestanski. Svoji ženi Nezi, ki biva zdaj v Mengšu, piše, da je živ in zdrav in da se mu dobro godi. Njegova bivališča je Tasmajdan, Selenje Trojščice. Nova tolažba in upanje vsem, ki že mesece in mesecu niso dobili nikakega sporočila o svojih dragih! — Oglasil se je Anton Juha, posestnik, obč. odbornik in cerkevni ključar v Studencu na Igu. Kraja sedanjega bivališča ni naznani. Bil je v Premyslu od avgusta 1914. Od njega ni bilo glasu več mesecov. Kasino so bili domaći veseli, ki pridejo počitovanju, ker so menili, da je morda že mrtvev. Bog daj srečno vrnitev!

— Franc Cimermančič, posestnik sin iz Potovrh Št. 24, ki je svojim stariščem že naznani svoje ujetništvo, jutri 12. junija zopet poroča, da sta z njim ujeti tudi Košelev iz Šuhadolja in z Učakom iz stare vase v guberniji Šimbirsk. — Oglasil se je svojcem v Hrvatskem Brodu pri Rakih Franc Kirar, kraj njegovega bivališča ni citljiv. — Alojzij Pršina, obč. Prečna, 17. pp. ujet dne 16. avg. 1914, ravnjen v nogo, se nahaja sedaj v mestu Barnaul gubernija Tomsk Sibirija. — Franc Janko posestnik in mlinar Gorenje Sušice, obč. Toplice je z dne 24. aprila naznani svoji ženi, da se nahaja od 23. marca v ruskem ujetništvu. Bil je pri posadki v Premyslu, od koder so se vozili uprav en mesec dni do Merw-a v Turkestanski Transkaspijo v srednji

Aziji. Omenja, da je zdrav in da se mu ne godi ravno preslabo. Tam je več Slovencev, imenjuje pa le Vincenca Hrovat-a menda z Vršnih sel doma. Dozdaj je dobila žena že pet dopisnic.

— Huda ura v ljubljanski okolici. Dne 11. avgusta je bil sila soparen dan. Vse je kazalo, da utegne prihrumeti večji nalin. In res. Nekoliko pred četrto uro so se nagromadili tja proti Kamniku črnišovi oblaki, ki niso niti dobrega obetači. Parkrat je zagrmel, vrtincev je dvigal stebre prahu po Ljubljani, obenem pa se je vili gost dež, da se je voda v potokih valila po ulicah. Par trenutkov nato pa začno pada med vihro debeli in robati ledeni kosi; pokalo je po oknih in poloknih, da nikoli takega. Zaenkrat se je nekoli poleglo. V tistem hipu se pa vrtec občudovanje nad njihovo vztrajnostjo in junaštvom. Ponočne napade na nas smatrajo moji junaki za pravoljivo.

— Junaki Dalmatinici, ki se bore ob Šoči pod svojim priljubljenim majorjem Turidijem, so bili do 12. avg. že v 36. težkih bojih. Za vsako puško, ki jo vplinjo Italijanom, dobesedno 5 K. Neka stotinja Dalmatinov je dobila naenkrat 3000 K za laške puške.

— Izjava divizijskega poveljnika o vojakih na kraških tleh. Ogrskemu litoriju "Pest Napl" pise njegov poročeval: Danes sem bil sprejet od nekega divizijskega poveljnika, ki se je takole izrazil o svojih vojakih na doberdobske planote: "Ako bi bili pred vsemi urami tu navzoči in bi videli delovanje težkih topov na skalnatih pobočjih, potem bi še imeli nekaj pojmova, koliko trpe moji vojaki v kritiji. Vsak moj voják je pravi junak. Ne morem najti dovolj besedi, da bi izrazil svoje občudovanje nad njihovo vztrajnostjo in junaštvom. Ponočne napade na nas smatrajo moji junaki za pravoljivo.

— Iz ust poveljnika soške armade pl. Boroevića: "Vsak moj voják, ki se je boril do konca bitke pri Gorici, zasluži hrabrost svetinje. Ko se bomo po popolnem porazu sovražnega vrnili, bo največja slava, če bo kdo mogel reči, da je služil v armadi ob Soči."

— Ranjenci izmed prebivalstva. V Gorici je bilo v bolnišnici 52 civilnih oseb, ki so bile ranjene med obstrelovjanjem Gorice; od teh jih je 9 umrlo, 28 ozdravilo. Drugi se še nahajajo v bolniški oskrbi.

— Proti koleri so cepili v Gorici vse osebe od 5. do 60. leta. K cepljenju je moral priti vsak dovrščnik. Vojaki so cepljeni še proti kozam in proti legarju.

HRVATSKO.

— Kolera. V času od 19. do 26. julija je bilo na Hrvaškem in v Slavoniji 321 slučajev kol

Ponižani in razčaljeni.

ROMAN V ŠTIRIH DELIH IN Z EPILOGOM.

Ruski spisal F. M. Dostoevskij. Poslovenil Vladimir Levstik.

(Dalje.)

"Ti ne veruješ vsemu, kar sem mu povedala! Videla sem ti to na obrazu. Toda počakaj, sam boš videl, če sem imela prav, ali ne. Saj sem govorila samo splošno, a sam Bog vedi, kaj vse ima še v mislih! To je strašen človek. Te štiri dni sem hodila tu po sobi in uganila po malem vse. Njegova glavna potreba je bila, da reši Aljošo bolnosti, ki mu je kažila življenje, in dolnosti, s katerimi ga je ljubezen prikelala name. To snubitev si je izmisnil tudi začo, da se vrine s svojim vplivom med nju in očara Aljošo s plemenitostjo in velikodusjem. To je resnica, Vanja, resnica! Aljoša je pa takšnega značaja. Pomiril bi se glede mene, njegov nemir zaradi mene, bi ponehal. Misliš bi si, zdaj je itač že toliko, kot moja žena, in na veke moja, in bi nehotel posvetil Katji več zanimanja. Knez je očividno proučil to Katjo in spoznal, da je primera zanj in ga more bolj omamiti, nego jaz. Ah, Vanja! Ti si zdaj edina moja nada: knez se hoče s teboj bližljati in seznaniti. Ne odklanjaj tega in potrdi se, golobček, za božjo voljo, da čimprej prideš v dotik z grofinjo. Seznani se s to Katjo, spoznaj natančnejše in mi povoj, kakšna je. Vedeti moram, kakšen vtič bo napravila nate. Nič ne tako ne razume, kakor ti, in ti več, česa mi je treba. Oglej si tudi, kako daleč sega njuno priateljstvo, kaj je med njima in o tem se razgovarjata; Katjo spoznava pred vsemi... Še zdaj mi dočka svoje prijateljstvo, ti moji mili, ljubljeni Vanja. Na tebi, samo na tebi sloni zdaj moja nada...!"

Ko sem se vrnili domov, je bila že ena popolnoči. Neli mi je odprla zaspokane lica. Nasmejhila je in se svetlo ozrla name. Revica je bila zelo nevoljnega nase, ker je zaspala. Silno rada bi me dočakala. Rekla je, da je prišel nekdo vprašati zame, sedel pri njej in mi pustil na mizi pismo. Pismo je bilo od Maslobojeva, ki me je vabil, da naj ga obiščem drugi dan ob eni popoldne. Rad bi bil vprašal Neli, kako in kaj, toda odložil sem do drugega dne in jo prisilil, da je takoj le-gla spat; revica je bila že itak trudna od čakanja, kajti zaspala je šele pole pred mojim prihodom.

PETO POGLAVJE.

Zjutraj mi je pravila Neli v sno-nem obisku precej čudne reči. Čudno je bilo sploh že to, da me je Maslobojev ta večer obiskal, ko je moral vedeni, da me ne najde doma; dobro sem se spominjam, da sem ga pri najinem zadnjem svidenju sam opozoril na to. Neli je pravila, da izprva ni hotela od-preti, ker se je bala; — bilo je namreč že ob osmilji zvečer. On pa jo je pre-prosil skozi zaprta vrata, češ da se mi zgodi velika nesreča, ako mi danes ne pusti pisma. Ko ga je pustila v stanovanje, je takoj napisal pismo, stopil k nji in sedel poleg nje na divan.

"Vstala sem in nisem hotela z njim govoriti," je pravila Neli, "kajti zelo sem se ga bala; začel mi je pripovedovati o Bubnovi, kako je zdaj jezna, in da si me zdaj nič več ne upa vzeti k sebi. Začel je tudi hvaliti vas, rekoč, da je vaš zvest prijatelj in vas je poznal še kot majhnega dečka. Nato sem začela govoriti z njim. Privile-kel je iz žepa sladčic in me zaposril, naj jih vzameš, pa nisem hotela, nato me je začel prepričevati, da je dober človek, in zna peti pesni in plesati; skočil je pokonč in zaplesal. Zazde-lo se mi je smešno. Nato je rekel, da še majheno posedi: 'Počakal bom Vanjo, morda se vrne!' — in me je na več kriplje prosil, naj se ga ne bojim in naj sedem k njemu. Sedla sem, a go-voriti nisem nicesar hotela. Takrat pa mi je dejal, da je poznal mamico in dedka in — nato sem tudi jaz začela govoriti z njim. In sedel je dolgočas..."

"O čem pa sta govorila?"

"O mamicu — o Bubnovi — in o dedku. Dve urij je bil tu."

Zdeto se mi je, da Neli noč pove-dati, o čem sta govorila. Nisem je izprševal, ker sem upal, da izvem vse od Maslobojeva. Misliš sem si le, da je prišel Maslobojev načas v moji od-sotnosti, da bi dobil Neli samo. "Čemu to?" sem se vprašal sam pri sebi.

Pokazala mi je troje sladčic, ki jih je bil dal. Bili so slabli ledenci v zelenem in rdečem papirju, kupljeni gotovo v sadni prodajalnici. Neli se je zasmejala, ko mi jih je pokazala.

"Ali jih nisi snedla?" sem vprašal.

"Nočem," mi je odgovorilo resnobno in namršila obrvi. "Tudi vzel jih nisem od njega; sam jih je pustil na divan..."

Ta dan me je čakalo mnogo potov. Začel sem se poslavljati od Neli.

"Ali ti je dolgočas, kadar si sama?"

"Dolgočas in ne. Dolgočas mi je zato, ker vas ni."

S koliko ljubezni me je pogledala pri teh besedah! Celo jutro me je že gledala tako nežno in se kazala tako veselo in laskavo, ob enem pa je bilo v njenem vedenju nekaj sramežljivega in plahega, kajti bi se bala, da me z nečim ne vznevolji, ne izgubi moje na-

krog nje ves čas moje navzočnosti, ka-kor okrog otroka, ji gledal in se celo plašil pred njo. Bil je preplašen nad njenjo boleznjijo; čutil je, da mu ne ostane ničesar več v življenu, ako njo izgubi.

Sedel sem pri njuj kakšno uro. Ob slovesu me je spremil na mostovž in me vprašal, kako je z Neli. Resno je mislil na to, da bi jo vzel mesto hčere v svojo hišo. Začel se je posvetovati z menoj, kako bi se dalo pridobiti za tudi Aho Andrejevno. S posebno radovodnostjo me je izprševal o Neli, če nisem izvedel česa njegevega o nji. Povedal sem mu vse na kratko; vtis moje priporovesti je bil globok.

"Govorila bova še o tem," je dejal odločno, "dotlej pa — sicer te pa itak običsem, kakor hitro bom malo boljše zdravja. Takrat se pomeniva."

Ravno opoldne sem prišel k Maslobojevu. V moje največje začudenje je bil knez prva oseba, ki sem jo srečal, prišedši k njemu. Na mostovž si je oblačil površnik, Maslobojev pa mu je vstrežljivo pomagal in mu poda-jal palico. Dasiravno mi je bil že pravil o svojem znanju s knezom, vendar me je to srečanje zelo presenetilo.

Knez je bilo nerodno, ko me je zaledal.

"Ah vi ste!" je vzkliknil nekako s preveliko vnemo. "To nepričakovano srečanje! Sicer pa sem ravnomer slišal od gospoda Maslobojeva, da ste znani z njim. Veseli me, veseli, silno me veseli da vas vidim; tega sem si ravno želel in kakor hitro bo mogoče, vas nameravam obiskati; saj dovolite? Pro šnjo imam do vas: pomagajte mi, razjasnite naš sedanjih položaj. Gotovo me razumete, da govorim o tem, kar je bilo snoci... Vi ste tam znane in prijatelj in ste zasledovali celi razvoj te zadeve; vpliv imate... Neizrekljivo žal mi je, da se moreva kar zdajje — a saj veste, opravki! Čez par dni ali morda še prej, pa mi bo čast, da prideš k vam. Zdaj pa..."

"Kdo?"

"Tisti mladi, — jetični — v knjigi?"

"Kaj se hoče, treba je bilo, Neli."

"Prav nič ni bilo treba," je odgovorila srečetoma, toda naglo, kratko, na-pol, srđito, stisnita ustnice in še globlje povesila glavico.

Preteklo je par hipov.

"Kaj pa ona — no, veste, onadva-deklica in starček," je zaščetala in me se bolj potegnila za rokav, "ali bosta živila skupaj? In ne bosta trpela revščine?"

"Ne, Neli, ona pojde daleč odondod, postal bo žena nekega graščaka; ona pa ostane sam," sem ji odgovoril z velikim sočutjem; zares se mi je smilila, da ji nisem mogel povedati česa tolazljivejšega.

"Da, da! — Vidite, tako je! Oh, kakšni ste!... Zdaj niti čitati ne maram več!"

Jezno je odpahnila mojo roko, na-glo se obrnila od mene, stopila k mizi in obstala obrnjena v kot in povešaje oči v tla. Vsa je zardela in dihalu ne-enakomerno, kakor od silnega razburjenja.

"Ne bodi žalostna, Neli; razjezila si se," sem izpregovoril in stopil k nji: "Saj vse to ni resnica, kar je napisano, — zgolj izmišljena je; zakaj bi se jezila! Ti rahločutna deklica, ti!"

"Ne jezim sem," je izpregovorila plaho in dvignila k meni pogled, ki je tako svetel in ljubeč; nato je naenkrat zgrabil mojo roko, si jo pritisnila na prsi in zaplakala.

Takoj nato pa se je zasmajala, — plakala je in se smerila, oboje ob-enem. Tudi meni je bilo čudno in — nekako sladko pri srcu. A za nobeno-ceno mi ni hotela pokazati obraza, in ko sem ji hotel dvigniti ličece raz svojo ramo, se je čimdalje bolj smerila.

"Nocej," sem rekel nedolično, "no-co, dragi moj, sem hotel iti..."

"Pa pojdi zdaj tja, kamor si hotel iti drevi, duša draga, zvečer pa pridi k meni. Niti misliti si ne moreš, Vanja, kakšne reči ti povem..."

"Medtem sva stopila skozi hišna vrata in obstala na trotoarju.

"Torej velja?" je vprašal on trdro-vratno.

"Rekel sem ti, da prideš."

"Ne, daj častno besedo."

"Kakšen je! Dobro, častna beseda."

"To je imenito in plementno, Kam greš?"

"Tod," sem odgovoril in pokazal na desno.

"Zbogom, Vanja; ob sedmih ne posabi."

"Čudno," se miši mislil, gledaje za njenim.

Zvezni sem namerali iti k Nataši. Ker pa sem zdaj obljubil Maslobojevu, sem jo sklenil obiskati takoj. Prepričan sem bil, da bo tudi Aljoša pri njej. Bil je v resnici tam in se je tam silno razveselil, ko sem stopil v sobo.

Nasproti Nataši se je vedel zelo ljubezivo in nežno, in moj prihod je pozdravil z radostjo. Nataša se je sicer trudila kazati veselo, a videni je bilo, da si ldoma. Njen obraz je bilo bo-lehen in bled; videni je bilo, da je po-noči slabu spala. Proti Aljoši je bila nekako prisiljeno ljubezni.

Dasiravno je Aljoša mnogo govoril in pripovedoval, z očividnim prizadevanjem, da jo razveseli in privabi na-smeh na njena usta, je bilo vendar opaziti, kako se je v razgovoru izogibal Katje in očeta. Njegov snočni poskus sprave se je bil očividno ponosreč.

"Več kaj, on bi strašno rad šel od-tod," mi je v naglici šepetnila Nataša, ko je šel, za trenotek Mavri nekaj na-ročiti, "pa se ne upa. Jaz pa se mu sama bojim reči, na gre, ker takrat bržkone nalašč ne pojde; najbolj se pa bojim tega, da se me ne bi naveličal in se vsled tega populoma ohladil do nene." Kaj naj storim?

Se dolgo časa me je izprševala ter vzduhovila in tarnačila ob vsakem mojem odgovoru. Sploh sem opažal, da je postala v zadnjem času nekako ču-dno izgubljena. Vsaka novica jo je pretresa, Skrb za Natašo ji je morila vse in zdravje.

Prišel je stari, v spalni sukni in brezpetnikih; tožil je, da ima mrzlico, toda nežno se je ozrl na ženo, hodil o-

utegne on naposlед v resnici naveliča-ti..."

"Kako pa naj bo?" je vzkliknila ona prestrašena.

"Počakaj, pomorem vama jaz..."

Vstal sem in šel v kuhinjo, s prete-vzo, da naprosim Mavrov, naj mi obriše no izimed mojih galos, ki je bila zelo blatna.

"Previdneje, Vanja!" je zaklicala ona na meno.

Jedva sem prišel k Mavri, je Aljoša kar planil k meni, kakor bi me bil pri-čakoval.

(Dalje prih.)

Novinčeva starost.

Novinca vpraša častnik, koliko mu je.

Novinec odgovoril: "Jeden in dvaj-set; pa bi mi jih bilo že dva in dvajset, toda jedno leto sem bil bolan."

KLAJO ZA KONJE,

krave, gosi, race in kokoši. Zmlet o-vez v koruzo. Posejo vse vrst za pesešice. Nemško deteljo in domačo, ter vse vrste druge redilne in kre-pčne hrane za vse vrste živino dobite v naši veliki prodajalni. 20 vrst razne klaje za kokoši. Prodajemo tudi vse vrste moko, ceneje kot kdo drugi, in sicer: Occident, Ceresota, Gold medal, Pillsbury in Marvel. Seno, oves, ko-ruzzo in slamo, žagavino in razna se-mena za vrt in polje. Blago dovažamo. Odprto do 9. zvečer.

FOGERTY'S BIG FEED STORE

Chicago tel. 1223.

609 N. Collins St., vogal Ohio St.

Joliet, Ill. 77-1m-2w

SEDAJ JE PRAVI ČAS.

Kdor ima namen in se odločil še letos kupiti farmo, je sedaj najzadnji čas, da to storiti; dobra zemlja v lepem, za kmetijstvo ugodnem kraju, se hitro razprodaja. Zato se podvizejte, da ne bo prepozno!.. Ne nalagajte svojih pri-hrankov v banke, ker to je negotovo in nosi premalo obresti, marveč vložite ga v dobro, rodovitno zemljo, ki Vam bogato poplača Vaš trud. Kdor se ni na lastne oči sam prepričal, ne more verjeti, kako lepo vse na naši zemlji obrodi. Priponnit moramo, da se v zimskem času, ko je vse pusto in prazno, nikdar ne more tako ogledati, ko sedaj, ko je vse polno življenja in ko vidite na polju pridelke. Več roja-kov se je že to spomlad nase-lilo, in vsi so prav zadovljni in srečni ter si ne želijo več nazaj povrniti na svoja po-rejšna mesta v zaduhle mestne tovarne.

Naj srečni ter si ne želijo več nazaj povrniti na svoja po-rejšna mesta v zaduhle mestne tovarne.

Naš svet leži v Chippewa in Rusk County, blizu železnic in večjih mest, oddaljenih 3 do 5 milj.

Pridite takoj ali pa prej pi-site po natančnejša pojasnila in po obširen popis zemlje z zemljevidom, kar pošljemo vsakemu brezplačno.

W. H. KEEGAN, POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Ka-dar potrebujete pogrebnika se obrnite na to tvrdko in prepirčani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši kot drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonom, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS.

<p